

Over Tanganjikasøen er Sygdommen ført fra belgisk Bred.

Grænsen for Sygdomsdistriktet gaar fra Lado i flade Buer østlig for Victoria- og Tanganjikasøen og herfra i lige Linje til Vestkysten ved Benguella. At Sygdommen kan vandre videre er sandsynligt, da der f. Eks. i den øvre Nildal forekommer *Glossina palpalis*.

Sygdommen har gjort Holdt paa ca. 10—15° Nord og Syd for Ækvator og synes altsaa at ville indskrænke sig til Ækvatorialegnene, men der er den Mærkelighed ved den, at den her optræder under ganske forskellige klimatiske Forhold; f. Eks. med samme Kraft ved de temmelig kølige Bredder af de store Søer som ved de fugtig varme Flodbredder paa Vestkysten.

For at uddrive Sygdommen, maa *Glossina*'en forjages ved at omhugge Træerne ved Flodbredderne, menneskelige Boliger maa ikke findes ved Vandet, de Syge maa afspærres, Karavanerne maa holde sig i ca. 900 Meters Afstand fra Fluernes Tilholdssteder, hvorfra de indfødtes Hytter tillige maa fjærnes, der maa oprettes Lægestationer, og baade de Hvide og de Sorte maa oplæres til at kende Flu'en. Man har tillige forsøgt at fange Fluerne ved at klæde Mennesker og Dyr i et sort Stof, der var overtrukket med en Slags Fuglelim, hvori Fluerne bliver hængende, og paa Nordsiden af Victoriasøen har man endog set sig nødt til at rømme hele Landsdele og overføre Beboerne til glossinfri Egne.

Kilder: Skeleton Maps of Tropical Africa, showing the distribution of Tsetse-flies and Sleeping-sickness 1:7,500,000. London 1909. Sleeping-sickness bureau, med Lit. Fortegn. over Sovesygdoms Obs. 1603—09. Au pays du sommeil et de la mort. Pett. Mitt. II. Halvbind, 2. H., S. 57. Bull. d. la Soc. Belge d'Études Coloniales Nr. 9—10, 1910, S. 639.

Salg af grønlandske Hunde til Polarekspeditioner.

Fra Inspektøren i Nord-Grønland har vi modtaget efterfølgende til Offentliggørelse.

Red.

Til
Geografisk Tidsskrifts Redaktion.

I Anledning af, at der ret jævnligt fra Nord-Grønland ønskes fremskaffet Slædehunde til Brug for arktiske og antarktiske Ekspeditioner, vilde jeg være den højtærede Redaktion særdeles forunden, saafremt Tidsskriftet vilde henlede Opmærksomheden paa, at Bestilling paa saadanne Hunde altid bør foretages Aaret, før de skal bruges, naar man vil være nogenlunde sikker paa at faa gode Hunde. De grønlandske Hundeejere vil nemlig da ved Tillæg af unge Hunde i Løbet af Aaret kunne indrette sig saaledes, at de kan afse deres gode Trækdyr, medens de — naar Rekvisitionen skal effektueres straks — ofte vil være nødsagede til at tilbageholde disse fra Salget af Hensyn til Fangsten i den kommende Vinter.

Af Hensyn til den store Betydning, gode Hunde har for Ekspeditionernes Arbejde, tør jeg hen-

stille, at nærværende *Notits* gennem Udlændets geografiske Tidsskrifter gøres tilgængelig for interesserede Krese i de Lande, fra hvilke arktiske eller antarktiske Ekspeditioner kan ventes udsendte.

p. t. Kjøbenhavn, den 9. Marts 1911.

Ærbødigt

J. Daugaard-Jensen,
Inspektør i Nord-Grønland.

Traduction en français

A la rédaction de »Geografisk Tidsskrift«.

Au sujet de la demande de chiens de traîneaux, du Nord de la Groenlande dont on se sert pour les expéditions arctiques et antarctiques, je serai très reconnaissant à l'honorée rédaction si la revue ferait observer que la commande de tels chiens doit toujours être entreprise une année avant de les employer, si l'on veut être sûr d'avoir de bons chiens. En faisant l'élevage de jeunes chiens dans le cour-

ant de l'année les propriétaires de chiens groenlandais peuvent s'arranger, de sorte qu'ils puissent se passer de leurs bons chiens de trait, que — tandis la réquisition doit être effectuée tout de suite — ils seront souvent obligés de retenir ceux-ci de la vente en considération de la capture de l'hiver suivant.

A cause de l'importance des bons chiens pour le travail des expéditions je m'en remets

aux revues géographiques de l'étranger pour que cette note soit abordable aux cercles intéressés des pays, desquels on peut attendre que les expéditions arctiques ou antarctiques soient envoyées.

p. t. Copenhague le 9. mars 1911.

Votre respectueux

J. Daugaard-Jensen.

Inspecteur du Nord de la Groenlande.

Mindre Meddelelser.

Ritmester Gunnar Isachsens norske Spitsbergen- Ekspedition, som vendte tilbage til Kristiania den 18. September 1910, bestod ligesom det foregaaende Aar af ialt 15 Mand. Den norske Regering havde ligesom i 1909 stillet Marinefartøjet »Farm«, Kaptajn Hermansen, til Ekspeditionens Disposition. Ekspeditionen udførtes udelukkende for norske Midler.

Ekspeditionen i 1910 gik fra Hammerfest den 21. Juni. Efter en Del Arbejder paa Bjørneøen udførtes nogle hydrografiske Snit vestenfor denne Ø og Spitsbergen, hvorefter Ekspeditionen de sidste Dage af Juni gik sydover gennem Forlandsundet, som befandtes passabelt. I 1909 gik Isen i Forlandsundet først op efter Midten af Juli Maaned. Ekspeditionen gik derpaa til Green Harbour i Isfjorden, hvor Møde var aftalt med den i Tromsø lejede Motorskøjte »Laila«.

Ekspeditionen arbejdede i 6 Partier, som lededes af Geologerne Hoel og Høltedahl og Topograferne Isachsen, Staxrud, Koller og Haavimb. Partierne Staxrud og Koller førte det trigonometriske Net fra Grundlinien paa Prins Charles' Forland østover langs Nordsiden af Isfjorden ind til Dickson Bay, og derfra vestover over Indlandet mod St. Johns Bay. Isachsen og Haavimb arbejdede samtidig i det Indre af Landet nordøst for Kings Bay, derpaa østover og saa sydvestover mod St. Johns Bay.

De topografiske Partier forenedes atter den 28. Juli ved Bunden af Kings Bay og gik saa med »Laila« til Green Harbour, hvor »Farm« mødte. Herfra gik Ekspeditionen med »Farm« nordover og optog Høltedahls og Hoels Partier i Kings og Cross Bay, hvorpaa den gik til Wood Bay, hvor Koller med »Laila« stødte til den 6. August. I de siden den 28. Juli forløbne Dage havde Staxrud og Koller med »Laila« fortsat Arbejderne omkring det Indre af Isfjorden; disse blev nu fortsat af Staxrud alene.

I August Maaned arbejdede de nordre topografiske og begge de geologiske Partier i Egnen omkring Wood Bay og Liefde Bay. Isforholdene var i Aar usædvanlig slemme, og Wood Bay var i Løbet af Sommeren flere Gange stængt. Ekspeditionen slap dog ud igen med »Laila« efter endte Arbejder den 24. August. Heldigvis var »Farm« allerede sendt ud af Bayen den 15. August for at udføre en Del hydrografiske Snit ved Nordvesthjørnet af Spitsbergen.

Ekspeditionen gik saa i de sidste Dage af August til Vestkysten, hvor afsluttende Arbejder blev udført. Derfra gik den til Green Harbour, hvor Staxrud stødte til den 5. September. Ekspeditionen var nu forenet.

Hoels geologiske Parti arbejdede i Begyndelsen paa Øen Prins Charles' Forland og foretog dernæst blandt andre Arbejder en Slædetur til Snefjældene Øst for Cross Bay. Senere arbejdede Hoel omkring Liefde og Bock Bay, hvor Fossiler blev samlet og Grænser opgaaet.

Høltedahls geologiske Parti arbejdede i Begyndelsen af Juli paa Østsiden af Forlandet. I Resten af Juli gjorde Høltedahl blandt andre Arbejder en Slædetur i det Indre Øst for Kings Bay. I August arbejdede dette Parti paa Østsiden af Wood Bay, hvor den saakaldte Grey Hoek-Formation studeredes.

Geologerne Hoels og Høltedahls Undersøgelser har bl. a. vist, at Forlandsundet paa begge Sider er begrænset af Forkastninger. Den paa Vestsiden begynder nær Nordspidsen af Prins Charles' Forland, forløber i det store og hele fra NNW. til SSØ. og gaar i Søen ved den nordligste Del af Geikiebræerne. Den følger i den nordlige Del Grænsen mellem Abrasionsfladen og de paa Vestsiden af samme stejlt opstigende Fjælde, mens den Syd for Buchananbræerne afskærer et Bælte ogsaa af de højere Fjælde. I den aller sydligste Del — Syd for Ferrier Haven — gaar den midt over Abrasionsfladen. Paa Østsiden skærer Forkastningen i samme Retning ind over Fladlandet SW. for English Bay, til den gaar ud i Søen paa Nordsiden af Mundingen af St. Johns Bay. Det indsunkne Omraade bestaar af tertiære Skifere, Sandsten og Konglomerater med Plantefossiler og Jamellibranchiater. De stærkt foldede og omvandlede Bjærgarter: Fylliter, Kvartsiter, Konglomerater og Kalksten, østenfor og vestenfor Tertiærfeltet, studeredes nærmere.

Paa Halvøen vestenfor Kings Bay. Brøgger Halvø, bestemtes Grænserne for det lille i karbonske Kalke indsunkne Tertiæromraade. Stratigrafiske og palæontologiske Studier foretoges i Karbonen her og videre i de af Bræerne opstikkende Fjældpartier indover i Syd og Øst. I Egnene omkring de tre Kroner fandtes de overkarbonske Kalke konkordant liggende paa rød underdevonisk Sandsten.

Mellem de som Grundfjældsbjærgarter antagne Granitter, Gneisser og Kalke og de tilstødende saakaldte Hecla Hoek-